

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

ПРОЄКТ

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Середня освіта (біологія та здоров'я людини)»
Першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Предметна спеціалізація: 014.05 Середня освіта
(біологія та здоров'я людини)
Освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти (біологія та здоров'я
людини)**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

_____ проф. І.Є. Цепенда
(протокол №__ від «__» _____ 2022р.)

Освітня програма вводиться в дію з _____р.

**Ректор _____ проф. І.Є. Цепенда
(наказ № _____ від «__» _____ 2022р.)**

м. Івано-Франківськ 2022 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ЗАПРОПОНОВАНО:

Гарант освітньої програми _____ к.б.н., доц. Л.Й. Маховська

Члени робочої групи _____ к.б.н., доц. Т.В. Микитин
_____ к.б.н., проф. В.М. Случик

ВНЕСЕНО:

Кафедра біології та екології

Протокол № __ від «__» _____

Завідувач кафедри _____ к.б.н. доц. М.М. Миленька

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою факультету природничих наук

Протокол № __ від «__» _____

Голова вченої ради _____ к.б.н., проф. В.М. Случик

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора № _____ від «__» _____

ВВЕДЕНО У ДІЮ З: «__» _____

Навчально-методичний відділ

Начальник _____ І.Ф. Солонець

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (біологія та здоров'я людини)» першого (бакалаврського) рівня освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (біологія) розроблена відповідно до Наказу МОН України № 1151 від 06.11.2015 р. «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». ОПП затверджена Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 7 від «30» серпня 2016р.), введена в дію Наказом ректора №190/06-05-с від 31.08.2016 р.

У 2018 р. у зв'язку із введенням предметної спеціалізації 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини) ОПП була перезатверджена і погоджена Вченою радою факультету природничих наук від 21.02.2019 р., протокол №6, затверджена Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 26.02.2019 р., протокол №2 та введена в дію Наказом ректора №88/06-05-с від 01.07.2019 р.

У 2022 році ОПП «Середня освіта (біологія та здоров'я людини)» оновлена із урахуванням рекомендацій стейкхолдерів, здобувачів вищої освіти та сучасних вимог ринку праці.

Розроблена робочою групою у складі:

1. Маховська Любов Йосипівна к.б.н., доц., гарант ОПП
2. Микитин Тетяна Василівна к.б.н., доц., член робочої групи
3. Случик Віктор Миколайович к.б.н., проф, член робочої групи

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

- 1.
- 2.
- 3.

1. Профіль освітньої програми
«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»
зі спеціальності 014.05 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, факультет природничих наук
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр середньої освіти (біологія та здоров'я людини).
Офіційна назва освітньої програми	«Середня освіта (біологія та здоров'я людини)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини)
Тип диплому та обсягосвітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС. Термін навчання 3 роки 10місяців.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності УД 09010966 дійсний до 01.07.2026р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти, або ОКР молодшого спеціаліста, або молодшого бакалавра. Умови вступу визначаються правилами прийому до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nmv.pnu.edu.ua/bakalavrat/014-05-середня-освіта-біологія-та-здоров/

2 Мета освітньої програми

Метою програми є підготовка висококваліфікованих вчителів біології та основ здоров'я, формування та розвиток загальних і професійних компетентностей в галузі середньої освіти (Біологія та здоров'я людини), необхідних для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру, педагогіки та методики освіти, здатності до самостійної педагогічної діяльності в закладах

загальної середньої освіти, позашкільних закладах різних типів із широким доступом до продовження навчання.

3 - Характеристика освітньої програми

Опис предметної області	<p><i>Об'єкт:</i> освітній процес у закладах базової середньої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).</p> <p><i>Ціль навчання:</i> формування у здобувачів здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі з організації освітнього процесу, що зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання біології та основ здоров'я, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області.</i> Сучасні теоретичні засади біологічних, валеологічних, психолого-педагогічних наук (достатні для формування фахових компетентностей), методики навчання біології та основ здоров'я (рівень базової середньої освіти).</p> <p><i>Методи, методики та технології.</i> Здобувач має оволодіти методами біологічних, валеологічних і психолого-педагогічних наук. Освітні технології та методики формування загальних і фахових компетентностей, моніторингу педагогічної діяльності та аналізу педагогічного досвіду, проведення освітніх вимірювань, ефективних способів взаємодії всіх учасників освітнього процесу.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> обладнання, устаткування та програмне забезпечення, що необхідне для формування предметних компетентностей, технічні засоби навчання, друковані та Інтернет-джерела інформації, необхідні в освітньому процесі; використання баз науково-дослідних і медичних установ, закладів загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти) з метою проведення навчальних і педагогічних практик.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна. Освітньо-професійна програма підготовки здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти має практичне спрямування, структура програми побудована та зорієнтована на формування загальних і фахових компетентностей майбутніх учителів біології і основ здоров'я у закладах базової середньої освіти, а також на підготовку вчителя з креативним і критичним мисленням, здатного самостійно навчатися впродовж всього життя, адаптованого до умов сучасних закладів середньої освіти та позашкільних закладів.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Запропонована освітня програма спрямована на формування мобільного, конкурентноспроможного фахівця із сучасним світоглядом і мисленням, який

	<p>здатний використовувати компетентнісний підхід у процесі навчання біології й основам здоров'я у закладах базової середньої освіти, володіє сучасними методами й технологіями навчання для виконання професійних завдань і обов'язків освітнього, виховного, дослідницького й інноваційного характеру з урахуванням сучасних тенденцій розвитку психолого-педагогічної, біологічної і валеологічної освіти та з можливістю подальшої освіти і кар'єрного зростання: магістерські професійні та наукові програми.</p> <p>Ключові слова: вчитель, біологія, основи здоров'я, здоров'я людини, біохімія, генетика і цитологія, ботаніка, зоологія, анатомія і фізіологія людини та тварин, загальна біологія, екологія тварин, фізіологія і біохімія рослин та мікроорганізмів, мікологія та природознавство.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>ОПП спрямована на формування моделі вчителя-фахівця з поглибленою базою теоретичних знань, різностороннім методичним апаратом і первинними навиками його використання, вмінням встановлювати причинно-наслідкові зв'язки у природних і природно-антропогенних системах; виокремлювати і вирішувати прикладні педагогічні завдання; провадити освітню діяльність; здатністю до критичного й аналітичного осмислення ключових явищ і процесів у природних й антропогенно-природних екосистемах, пошуку альтернативних підходів до вирішення прикладних педагогічних завдань, формування конструктивних пропозицій у сфері освітнього управління.</p> <p>Освітня програма підготовки вчителів біології та основ здоров'я реалізується в університеті Прикарпатського регіону, що забезпечує регіональні репрезентативні можливості вивчення та дослідження здобувачами вищої освіти біорізноманіття Карпат та прилеглих територій, функціонального стану здоров'я людини, а також поєднання навчання з науково-дослідницькою роботою.</p>
<p>4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) бакалавр середньої освіти (біологія та здоров'я людини) може працевлаштуватися на посади з наступними професійними назвами робіт:</p> <p>2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти 2320 Методист заочних шкіл і відділень 2331 Вчитель початкових класів закладу загальної</p>

	<p>середньої освіти 1229.6 Керівник гуртка 2351.2 Консультант з питань здорового способу життя 3211 Лаборант (біологічні дослідження) 3340 Асистент учителя 3340 Асистент педагога валеолога 3340 Лаборант (освіта) 3491 Лаборант наукового підрозділу (інші сфери (галузі) наукових досліджень) 2320 Методист заочних шкіл і відділень 2455.2 Методист культурно-освітнього закладу 2359.2 Методист позашкільного закладу 2351.2 Викладач (методи навчання) 2351.2 Вихователь-методист 2351.2 Методист з біології 2351.2 Консультант з питань здорового способу життя 2359.2 Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми 2359.2 Методист-валеолог 2359.2 Педагог-валеолог 2359.2 Педагог-організатор 2351.2 Інші професіонали в галузі навчання 2211.1 Молодший науковий співробітник (біологія) 2359.1 Молодший науковий співробітник (валеологія)</p>
Подальше навчання	<p>Навчання за програмами: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL. Отримання післядипломної освіти на споріднених спеціальностях, у тому числі у вищих навчальних закладах за кордоном, підвищення кваліфікації; забезпечення академічної мобільності.</p>
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студенто-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, практика із використанням загально- та спеціально-наукових принципів, комбінація лекцій, практичних занять, розв'язування ситуаційних завдань, тренінгів, дослідницьких робіт. Лекційні заняття мають проблемний характер, використовують аналіз, синтез, порівняння, моделювання, аналогію, діалектику, абстрагування, конкретизацію, системний, історичний та логічний підходи. Лабораторні та практичні заняття проводяться в малих групах, передбачають використання методів експериментальних наукових досліджень, статистичного аналізу експериментальних даних, інформаційних та комунікаційних технологій. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи</p>

	здійснюється через використання елементів дистанційного навчання: електронних лекцій, методичних вказівок та завдань. Акцент робиться на особистому саморозвитку, що сприятиме формуванню потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя, опануванні методів біологічних наук (польових досліджень, обробки біологічної інформації, використання інформаційних технологій) та наук про здоров'я (оцінка та прогнозування здоров'я на різних рівнях із урахуванням усіх складових, в тому числі на модельних об'єктах), методики освітніх наук і психології з організації освітнього процесу, методик формування предметних компетентностей з біології, основ здоров'я, природознавства.
Оцінювання	Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль. Засоби контролю: письмові та усні экзамени і заліки, комп'ютерне тестування, контрольні роботи, усні презентації, захист курсових робіт, звітів із педагогічних і навчальних практик, комплексний державний екзамен, публічний захист кваліфікаційної роботи бакалавра.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти (за предметною спеціалізацією «Біологія та здоров'я людини»), що передбачає застосування законів, теорій та методів біологічної науки, психології, наук про освіту та про здоров'я і характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу та створення здоров'язбережувального освітнього середовища на рівні базової середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області в обсязі, достатньому для самостійної роботи за фахом, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій в обсязі, достатньому для формування природно-наукового світогляду, використовувати різні види та форми рухової

активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та освітньому процесі.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, використання інформаційних та комунікативних технологій, різноманітних програмних засобів, вміння користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології, здоров'я людини, педагогіки, методики викладання.

ЗК05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово. Комунікативні навички, міжособистісна компетентність: вміння взаємодіяти з іншими людьми, організувати комунікацію учнів, працювати в команді зі своїми колегами, поєднувати в освітньому процесі учнів, їх батьків, вчителів, адміністрацію, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, здатність аналізувати складні ситуації, що стосуються освітнього процесу і розвитку в особливих контекстах.

ЗК06. Здатність спілкуватися іноземною мовою. Здатність до комунікації у професійній діяльності, у т.ч. на міжнародному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями впродовж всього життя, орієнтуватися у світовому й національному біологічному освітньо-науковому просторі в контексті необхідності постійного розширення і актуалізації знань для підвищення професійної майстерності, цінувати різноманіття та мультикультурність.

ЗК08. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; генерувати нові ідеї (креативність), оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт, планувати та управляти часом, здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК09. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо з метою збереження природного навколишнього середовища.

ЗК10. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Знання та розуміння предметної галузі біологія та основи здоров'я і сфери майбутньої професійної діяльності.

<p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</p>	<p>СК12. Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей, вміння аналізувати шляхи розвитку сучасної біології та здоров'язбережувальних технологій</p> <p>СК13. Сучасні уявлення про основні принципи та методи викладання біології, основ здоров'я у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів, здатність до перенесення системи наукових знань зі спеціальності у площину навчального предмету, здійснення структурування навчального матеріалу.</p> <p>СК14. Здатність розуміти і застосовувати базові знання про здоров'я, його значення для людини, прихильність необхідності збереження здоров'я та вміння використовувати оздоровчих технологій в педагогічній діяльності.</p> <p>СК15. Здатність застосовувати знання з вікової фізіології та психології для організації педагогічної діяльності і спілкування особистості в різні вікові періоди та враховувати вікові особливості людини в навчальній та психолого-педагогічній роботі</p> <p>СК16. Здатність застосовувати знання та вміння з математики, фізики, хімії та інших суміжних наук для вирішення завдань сучасної біології, здатність виконувати роботу з дотриманням правил біологічної етики, біобезпеки, біозахисту. Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування.</p> <p>СК17. Здатність застосовувати основи сучасної педагогіки та психології в навчальному процесі в загальноосвітній школі, вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу у середній школі.</p> <p>СК18.Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.</p> <p>СК19. Сучасні уявлення про біорізноманіття, біологічні, екологічні, а також господарсько-корисні та небезпечні властивості рослин і тварин України, вплив на здоров'я екологічних факторів</p> <p>СК20. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей, пошуку ефективних</p>
---	--

шляхів мотивації школярів до саморозвитку, (самовизначення, самоактуалізації, самоконтролю, самонавчання), володіння основами цілепокладання, планування та проектування освітнього процесу, здійснення об'єктивного контролю і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

СК21. Здатність у процесі навчання та виховання розуміти й реалізовувати стратегію сталого розвитку людства; розкривати сутність здорового способу життя і охорони здоров'я, застосовувати валеологічні методи оцінки й моніторингу стану здоров'я людини.

СК22. Здатність здійснювати професійні функції в процесі інклюзивного навчання, адекватно вибирати засоби і методи навчання для осіб з особливими освітніми потребами, створюючи умови для їх розвитку і саморозвитку, повноцінної соціалізації з допомогою здоров'язбережувальних технологій.

СК23. Розуміння тенденцій у сучасній освіті та вміння прогнозувати наслідки педагогічної, здоров'язбережувальної та фізкультурно-оздоровчої діяльності, здатність планувати та передбачувати результати оздоровчо-реабілітаційної та рекреаційної роботи в закладах загальної середньої і позашкільної освіти учнівської молоді.

СК24. Вміння аналізувати спосіб життя особи та його вплив на здоров'я, створювати рекомендації щодо раціоналізації здорового способу життя, розробляти здоров'язбережувальні програми, добирати адекватні методи й засоби оздоровлення, реалізовувати відповідні вміння в освітньому процесі.

СК25. Сучасні уявлення про принципи клітинної організації біологічних об'єктів, структуру і функції клітинних органел, синтез органічних сполук в клітинах, етапи енергетичного обміну .

СК26. Базові уявлення про спадковість і мінливість, процеси зберігання, зміни, успадкування і реалізації спадкової інформації, сучасні досягнення генетики, мікро- і макроеволюції, основи еволюційної біології, основи сучасної біотехнології й генної інженерії.

СК27. Здатність застосовувати сучасні форми організації, методи й засоби навчання біології і валеології, у тому числі технології дистанційного навчання, для розвитку здібностей учнів із урахуванням їх потреб й індивідуальних особливостей.

<p>Програмні результати навчання (ПРН)</p>	<p>ПР01.Здатність демонструвати знання і розуміння провідних понять, узагальнень і законів, концепцій, вчень і теорій біології та інших суміжних наук.</p> <p>ПР02.Здатність використовувати біологічні знання для дослідження живих систем різного рівня організації.</p> <p>ПР03.Здатність визначати, систематизувати, класифікувати та описувати біологічні об'єкти за сучасними підходами та критеріями.</p> <p>ПР04.Здатність проводити експерименти з біологічними об'єктами, опрацьовувати й інтерпретувати результати, мати навички роботи із сучасним науковим обладнанням та вимірювальними приладами.</p> <p>ПР05.Здатність застосовувати знання для розв'язування якісних та кількісних задач у біології.</p> <p>ПР06.Здатність практично застосовувати знання з біології при зборі та формуванні колекцій, гербаріїв, виготовленні цитологічних та гістологічних препаратів тощо.</p> <p>ПР07.Здатність забезпечувати безпеку проведення біологічних досліджень в лабораторії та природних умовах.</p> <p>ПР08.Здатність використовувати біологічні знання у повсякденному житті людини, для цілей збереження біорізноманіття та збалансованого розвитку.</p> <p>ПР09. Здатність знаходити та використовувати інформацію з різних джерел (електронних, письмових) згідно із завданням.</p> <p>ПР10.Здатність використовувати відповідну термінологію в усній та письмовій формах державною та іноземною мовами, виконувати статистичне опрацювання результатів дослідження та правильно їх оформляти.</p> <p>ПР11.Здатність до впровадження системи наукових біологічних знань у викладанні біології, здійснення структурування навчального матеріалу.</p> <p>ПР12.Здатність чітко і логічно відтворювати базові знання з біології, оцінювати нові відомості та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної природничо-наукової картини світу.</p> <p>ПР13.Здатність до планування власної діяльності при навчанні біології учнів середньої школи; володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання.</p>
---	---

ПР14.Здатність здійснювати добір методів і засобів навчання біології, спрямованих на розвиток здібностей учнів.

ПР15.Здатність застосовувати знання з біології для формування навичок здорового способу життя, виживання в середовищі при зміні умов існування, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПР16.Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології, в тому числі і інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх закладах.

ПР17.Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з біології.

ПР18.Здатність здійснювати педагогічний супровід соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.

ПР19.Здатність використовувати комп'ютерні програми для проведення експерименту та аналізу результатів.

ПР20.Здатність до роботи в міждисциплінарних областях знань, нетрадиційних системах освіти, формах та типах навчання.

ПР21.Здатність захищати честь, гідність, права й свободи.

ПР22.Здатність володіти морально-етичними нормами поведінки, навиками спілкування у полікультурному, політичному і багатоконфесійному суспільстві.

ПР23.Здатність застосовувати міжнародні й національні стандарти та досвід у професійній діяльності.

ПР24.Здатність добирати і застосовувати сучасні освітні (інформаційно-комунікативні, дистанційні, інтерактивні, проєктні) технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності занять.

ПР25.Здатність проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, ефективно працювати автономно та в команді, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.

ПР26.Здатність використовувати рекомендації з методики навчання біології для виконання освітньої програми у середній школі.

	<p>ПР27. Знати будову й функції організму людини, основи здорового способу життя; уміє надати першу допомогу під час морфо-функціональних порушень різних систем організму людини.</p> <p>ПР28. Розробляти навчально-методичні матеріали (навчальні програми, навчально-тематичні плани) на основі Державних стандартів та типових програм з урахуванням виду освітньої установи, застосовує педагогічні технології на достатньому рівні, вміє надавати професійні консультації в галузі біології та здоров'я людини, популяризує професійні знання та відстоює науковий світогляд.</p>
8 Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Науково-педагогічні працівники, що забезпечують ОПП, відповідають кадровим вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів вищої освіти. Профільні дисципліни викладаються співробітниками кафедри біології та екології. До викладання залучені співробітники кафедр, які мають науковий ступінь, вагомі наукові досягнення та публікації у фахових виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science, володіють англійською мовою, пройшли стажування за кордоном та мають великий практичний досвід.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема: профільні навчальні лабораторії, кабінети, науковий гербарій, зоомузей, комп'ютерні класи. В наявності є лабораторне та аналітичне обладнання (центрифуги, фотоелектроколориметр, іонометр зі змінним електродом, аналітичні ваги, термостати, муфельна піч, сушильні шафи, газоаналізатори, мікротоми, мікроскопи тощо). В освітньому процесі використовується кольорова бездротова метеостанція «SPRING BREEZE», мультимедійне обладнання для проведення лекцій, для практичних та лабораторних занять – обладнання лабораторій і спеціалізованих кабінетів, а також спеціалізовані комп'ютерні класи університету з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до інтернет-мережі. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки.</p>

<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Всі дисципліни, передбачені навчальним планом, належно забезпечені навчально-методичним матеріалом (розроблені силабуси, завдання для самостійної роботи студентів, методичні рекомендації для виконання та захисту кваліфікаційної, роботи, пакети завдань для проведення комплексних контрольних робіт тощо). Для навчання використовується мультимедійне обладнання: проектори для презентацій та інтерактивний сенсорний екран-монітор, а також інтерактивна дошка та електронний фліпчарт.</p> <p>Інформаційне забезпечення: власна бібліотека кафедри, бібліотека природничого факультету та бібліотека університету з бездротовим (wi-fi) доступом до мережі Інтернет. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт університету: http://lib.pnu.edu.ua/, http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php. Користувачі сайту мають можливість користуватися усіма наявними ресурсами бібліотеки. В університеті наявні точки бездротового доступу до мережі Інтернет; корпоративна електронна пошта; навчально-методичні матеріали: робоча програма навчальної дисципліни; навчальний контент (повний текст лекцій), програмне забезпечення; тематика та зміст лабораторних робіт; питання для самостійної роботи, поточного і підсумкового контролю; тематика індивідуальних завдань; забезпечення дисциплін навчальними інформаційними джерелами. В університеті відкрито доступ до найбільших наукометричних баз даних Web of Science та SCOPUS. Бази дозволяють організувати пошук за ключовими словами, за окремим автором і за організацією (університетом).</p>
<p>9 - Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Національна кредитна мобільність реалізується у рамках міжуніверситетських договорів. У рамках академічного обміну між ТНПУ та Прикарпатським національним університетом імені В. Стефаника, здобувачі вищої освіти мають можливість брати участь у проєкті «Відкритий онлайн лекторій» на платформі Cisco Webex Meeting.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Міжнародна академічна мобільність на ОПП регулюються Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника та в контексті Стратегії інтернаціоналізації університету</p>

	<p>https://ic.pnu.edu.ua/стратегіяінтернаціоналізації/ : інтернаціоналізація наукової діяльності, академічної та наукової мобільності студентів і професорсько-викладацького складу в розрізі програм ERASMUS+ KA1, а також студентської мобільності з університетами-партнерами https://ic.pnu.edu.ua/угоди-проспівпрацю/</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах відповідно до Правил прийому до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p>

1. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Ділова українська мова	3	залік
ОК 2.	Історія України та української культури	3	екзамен
ОК 3.	Безпека життєдіяльності та цивільний захист	3	залік
ОК 4.	Філософія	3	залік
ОК 5.	Вища математика	3	екзамен
ОК 6.	Фізика з основами біофізики	6	Залік, екзамен
ОК 7.	Латинська мова	3	залік
ОК 8.	Хімія	6	Залік, екзамен
ОК 9.	Анатомія людини	3	екзамен
ОК 10.	Мікробіологія	3	залік
ОК 11.	Основи загальної екології	3	екзамен
ОК 12.	Біохімія з основами молекулярної біології	3	залік
ОК 13.	Психологія	6	екзамен
ОК 14.	Педагогіка	6	екзамен
ОК 15.	Методика викладання біології	6	екзамен
ОК 16.	Ботаніка	9	екзамен
ОК 17.	Зоологія	9	екзамен
ОК 18.	Загальна цитологія та гістологія	6	екзамен
ОК 19.	Анатомія і морфологія рослин	3	екзамен
ОК 20.	Англійська мова	6	екзамен
ОК 21.	Систематика хребетних тварин	3	екзамен
ОК 22.	Альгологія та мікологія	6	екзамен
ОК 23.	Фізіологія та біохімія рослин	6	екзамен
ОК 24.	Організація гурткової та позакласної роботи	3	залік
ОК 25.	Організація кабінету біології та живого кутка	3	залік
ОК 26.	Основи інклюзивної освіти	3	залік
ОК 27.	Основи наукових досліджень	3	екзамен
ОК 28.	Наукова робота на пришкольній ділянці	3	екзамен

ОК 29.	Основи біометрії	3	залік
ОК 30.	Інформаційні технології в освітньому процесі	3	залік
ОК 31.	Природні засоби підвищення резистентності організму	3	екзамен
ОК 32.	Підготовка учнів до олімпіад та конкурсів	3	залік
ОК 33.	Робота з фаховою іноземною літературою	6	Залік, екзамен
ОК 34.	Innovative biology	3	залік
ОК 35.	Лабораторний практикум з екології	3	залік
ОК 36.	Польовий практикум з екології	3	залік
ОК 37.	Курсова робота з біології	3	залік
ОК 38.	Курсова робота з методики викладання	3	залік
ОК 39.	Підготовка кваліфікаційної роботи	9	екзамен
ОК 40.	Навчально-ознайомлювальна практика в закладах середньої освіти	3	залік
ОК 41.	Виробнича цільова педагогічна практика в школі	9	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		177	
Вибіркові компоненти ОП			
ВК 1.	Вибіркові дисципліни	3	залік
ВК 2.	Вибіркові дисципліни	6	залік
ВК 3.	Вибіркові дисципліни	3	залік
ВК 4.	Вибіркові дисципліни	3	екзамен
ВК 5.	Вибіркові дисципліни	3	екзамен
ВК 6.	Вибіркові дисципліни	6	екзамен
ВК 7.	Вибіркові дисципліни	3	залік
ВК 8.	Вибіркові дисципліни	3	екзамен
ВК 9.	Вибіркові дисципліни	3	екзамен
ВК 10.	Вибіркові дисципліни	3	залік
ВК 11.	Вибіркові дисципліни	3	екзамен
ВК 12.	Вибіркові дисципліни	9	залік
ВК 13.	Вибіркові дисципліни	3	залік
ВК 14.	Вибіркові дисципліни	6	залік
ВК 15.	Вибіркові дисципліни	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
ОК 42.	Атестація (екзамен)	1,5	екзамен
ОК 43.	Атестація (захист кваліфікаційної роботи)	1,5	захист кваліфікаційної роботи
Атестація:		3	
Загальний обсяг освітньої програми:		240	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми у сфері біології та методики викладання біології у закладах середньої освіти, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, потребує застосування теоретичних положень і методів наук про довкілля. Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.
Вимоги до атестаційного екзамену	Кваліфікаційний екзамен передбачає оцінювання результатів навчання, визначених цією освітньою програмою.

Гарант ОПП

_____Маховська Л.Й.

	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43
3K01																		
3K02														+				
3K03	+					+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	
3K04		+	+	+	+		+		+				+	+	+	+	+	+
3K05	+													+	+	+	+	+
3K06		+	+					+	+					+				+
3K07					+	+		+		+	+	+	+		+	+		
3K08		+	+	+			+		+				+	+	+	+	+	+
3K09														+				
3K10													+		+	+		
3K11		+	+			+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
CK12		+	+			+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
CK13					+		+						+	+	+	+		+
CK14													+		+	+		
CK15															+	+		
CK16		+	+	+			+		+					+	+	+		+
CK17					+								+		+	+		
CK18		+	+			+	+		+	+	+	+		+				+
CK19						+			+	+	+	+					+	
CK20	+		+				+						+		+	+		
CK21									+					+				
CK22	+						+						+		+	+		
CK23													+	+	+	+	+	+
CK24	+														+	+		
CK25						+	+		+	+	+	+		+			+	
CK26						+	+		+	+	+	+		+			+	
CK27	+						+						+	+	+	+		+

	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43
ПР01		+				+			+			+		+		+	+	
ПР02		+	+	+		+	+			+	+	+		+				+
ПР03		+		+			+		+	+	+	+		+			+	+
ПР04		+	+	+			+			+	+	+		+				+
ПР05		+	+	+			+			+	+	+		+			+	+
ПР06		+	+				+			+	+	+		+		+		+
ПР07		+	+	+		+	+			+	+	+		+				+
ПР08						+			+									+
ПР09		+					+	+	+			+		+	+	+	+	+
ПР10		+		+				+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
ПР11			+				+						+	+	+	+		+
ПР12			+				+						+	+	+	+		+
ПР13			+										+	+	+	+		
ПР14	+		+				+						+	+	+	+		+
ПР15			+			+										+		
ПР16	+		+		+		+						+	+	+	+		+
ПР17	+						+						+	+		+		
ПР18	+												+	+		+		
ПР19		+		+	+	+						+		+				+
ПР20	+	+	+										+	+		+		
ПР21																+		
ПР22															+	+		+
ПР23	+												+	+		+		+
ПР24	+				+		+									+		+
ПР25	+														+	+		
ПР26	+												+	+	+	+	+	+
ПР27	+								+							+	+	
ПР28	+		+				+						+	+		+	+	+

Гарант ОПП

Маховька Л.Й.